

Anti-Pestprotocol bs. De Klingerberg

PESTEN OP SCHOOL

HOE GA JE ERMEE OM?

Dit anti-pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Leerkrachten en ouders uit de ouderraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit **ANTI-PESTPROTOCOL**

Wat is pesten?

Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door één of meerdere individuen op een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Deze mag niet voor zichzelf opkomen, noch zich verweren. Doet hij dit wel, dan kan dit voor de pester(s) een reden zijn hem nog harder aan te pakken. Dit in tegenstelling tot plagen. Bij plagen is er sprake van incidenten. De machtsverhouding is gelijk. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ Een problematische thuissituatie.
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven, msm- en andere cybervormen van berichten, etc.*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna lastig vallen*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Ook de “signalen” die kunnen leiden tot pestgedrag worden opgepakt. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (evt. in samenwerking met de

ouders) dat kunnen signaleren, serieus nemen en duidelijk stelling nemen en dat betekent o.a.: verder onderzoeken.

- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de “schoolcontactpersoon klachtenregeling” nodig. De schoolcontactpersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
-
- Op onze school zijn twee contactpersonen aangesteld in het kader van de klachtenregeling. De namen staan vermeld in de schoolgids.
- Zodra pesten leidt tot agressie c.q. agressief gedrag dan wordt daartoe het daarop betrekking hebbende protocol toegepast.

PREVENTIEVE AANPAK

- ❖ Jaarlijks wordt vanaf groep 1 t/m 8 een sociogram opgemaakt om de onderlinge verhoudingen in de groep in kaart te brengen.
- ❖ Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- ❖ De school heeft de volgende school-afspraken gemaakt:

Deze afspraken zijn goed zichtbaar opgehangen in iedere klas en in de gangen van de school en zijn ook van toepassing voor bijvoorbeeld de TSO.

Schoolafspraken

Afspraken voor de basisgroep en cluster

- Als je binnenkomt ga je rustig zitten.
- We kijken en luisteren naar degene die praat.
- We gaan met iedereen met respect om.
- We gaan zorgvuldig met spullen en materiaal om en zijn er zuinig op.
- We verwachten positief leergedrag (houding) van iedereen.
- Met zelfstandig werken gebruiken we / denken we aan het stappenplan
- We laten het (cluster) lokaal altijd netjes achter.
- Als ik buiten de groep werk, heb ik toestemming van de leerkracht.
- Alleen met toestemming van de groepsleerkracht mogen kinderen kopiëren of printen. We maken hierbij gebruik van het keycord. Oudere leerlingen nemen jongere leerlingen mee.

Afspraken voor in de school

- We zorgen samen voor een opgeruimde school.
- We gebruiken de toiletten zoals het hoort.
- We hebben respect voor iedereen.
- In de school zijn we rustig
- We helpen elkaar ("ik sta altijd voor je klaar, want hier op school helpen we elkaar").
- Naar school kom je in gepaste kleding: geen aanstootgevende kleding en/of teksten.
- Bij ongeoorloofd gedrag volgen de leerkrachten het protocol gedrag.
- Als we in de hal werken doen we dat heel rustig.
- Problemen worden zo veel mogelijk tijdens schooltijd opgelost.
- Alleen met toestemming van de leerkracht mogen kinderen kopiëren of printen. Gebruik hiervoor het keycord
- We gebruiken alleen schoolspullen in ons etui.
- Alleen met toestemming en bij wijze van uitzondering mogen spullen van thuis mee naar school gebracht worden.
- Mobieltjes mogen met hoge uitzondering mee naar school. Dit op afspraak tussen ouders en leerkracht. De telefoon wordt altijd door de leerkracht in bewaring genomen.

- Afval gaat in de prullenbak of papierbak.

Afspraken voor buiten

- We verwachten van iedereen positief speelgedrag.
- Als je een probleem hebt dat je zelf niet op een goede manier krijgt opgelost, ga je naar de leerkracht.
- Je hebt toestemming nodig om naar binnen te mogen.

- Als de bel is gegaan gaan we in de rij en samen met de leerkracht naar binnen.
- Afval doen we in de prullenbakken

Drie kapstokregels:

- Voor groot en klein zullen we aardig zijn.
 - De school van binnen is een wandelgebied, en buiten hoeft dat lekker niet.
- We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen

Verder hanteren we de volgende belangrijke regels:

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

- ❖ je mag niet klikken, maar.....
als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep en op school.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en ouders halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien

nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

AANPAK VAN PESTGEDRAG IN TWEE STAPPEN

Wanneer kinderen elkaar pesten handelen wij als volgt:

1. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties). De ouders worden op de hoogte gesteld.

2. Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). De leerkracht bespreekt het probleem samen met de teamleider. Samen zoeken zij naar handelingsalternatieven voor de leerkracht, het gepeste kind en de pester. Het probleem wordt ingebracht bij een zorgvergadering zodat het hele team goed op de hoogte is van de aanpak en de afspraken.

Ook wordt de naam van de pester onder “incidentenregistratie” in Eduscope genoteerd. Bij iedere melding daar, omschrijft de leerkracht ‘de toedracht’. Bij de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

Daarnaast biedt de leerkracht altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig met de ouders, en/of de teamleider, en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

a. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

b. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of het wordt gemeld):

De leerkracht neemt duidelijk stelling in. De straf is opgebouwd in 5 fases, afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont.

FASE 1:

Suggesties:

- ❖ Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt;
- ❖ Een of meerdere pauzes binnen blijven;
- ❖ Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn;
- ❖ Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem;
- ❖ Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde;

FASE 2:

- ❖ Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in Eduscope en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Er wordt een pestcontract afgesloten met de pester.

FASE 3:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals een gedragsdeskundige van het BCO, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

- ❖ Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

- ❖ In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Hiertoe hanteert de school een apart protocol.

HANDELINGSADVIEZEN VOOR BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING

- ❑ Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- ❑ Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij zelf voor en na het pesten.
- ❑ Huilen of heel boos worden is een reactie die de pester wil uitlokken. Het kind laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- ❑ Zoeken en oefenen van een andere reactie, bv. je niet afzonderen.
- ❑ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- ❑ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- ❑ Sterke kanten van het kind benadrukken.
- ❑ Belonen als een kind zich anders/beter opstelt.
- ❑ Praten met de ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester(s).
- ❑ Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee wordt het kind juist in een uitzonderingspositie geplaatst, waardoor het pesten zelfs kan toenemen.

HANDELINGSADVIEZEN VOOR BEGELEIDING VAN DE PESTER

- ❑ Praten: zoeken naar de reden van het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- ❑ Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- ❑ Excuses aan laten bieden.
- ❑ In laten zien dat iedereen anders is.
- ❑ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel. Straffen als het kind wel pest, belonen als het kind zich aan de regels houdt.
- ❑ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de stop-eerst nadenken-houding, of een andere manier van gedrag aanleren.
- ❑ Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten?
- ❑ Zoeken naar mogelijkheden waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- ❑ Inschakelen hulp: sova-trainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD, Riagg.

HANDELINGSADVIEZEN AAN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b. Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- g. Uw kind laten deelnemen aan een weerbaarheidstraining.
- h. Uw kind niet overbeschermen.

Ouders van pesters:

- a. Neem het probleem van uw kind serieus.
- b. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.